

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Söken: ESIÖV

Berättat av: Fru Elna Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

|                                 |           |
|---------------------------------|-----------|
| Vårfrudagen.                    | s. 1.     |
| Fastlagen.                      | s. 2.     |
| Påskan.                         | s. 3.     |
| Sågillan.                       | s. 4.     |
| Pingstgillan.                   | s. 4.     |
| Sjunga maj i by.                | s. 4.     |
| Valborgsmässoafton och 1:a maj. | s. 5.     |
| Brandsyn.                       | s. 5.     |
| Torvgillan.                     | s. 6.     |
| Midsommar.                      | s. 7.     |
| Ljusunbrinningsfesten.          | s. 8.     |
| Mårten.                         | s. 8.     |
| Lucia.                          | s. 9.     |
| Julen.                          | s. 10-11. |
| Jullekar.                       | s. 12.    |
| Stjärngossar.                   | s. 13.    |
| Tjugondagen.                    | s. 13.    |
| Skäktgillan.                    | s. 14.    |
| Kardegillan.                    | s. 14.    |

ACC. N:R. M. 8417: 1-30.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin  
Härad: Adress:  
Söcken: ESLÖV Berättat av: Fru Elna Björk  
Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

|                               |        |
|-------------------------------|--------|
| Järnvägsbygget.               | s. 15. |
| Höstgillen.                   | s. 16. |
| Klenehus.                     | s. 17. |
| Jordbruk i Eslöv / Eldsvådor. | s. 18. |
| Håkan Anderssons köpmansgård. | s. 19. |
| Eslöv i äldre tid.            | s. 20. |
| Professor Ahlström.           | s. 21. |
| Marknader i Eslöv.            | s. 22. |
| Lyktgubbar.                   | s. 23. |
| Bäckahästen.                  | s. 23. |
| Jättar och jättekast.         | s. 23. |
| Trollsägner.                  | s. 23. |
| Bjäran / Kor som inte mjölka. | s. 24. |
| Varulvar.                     | s. 25. |
| Skogsfrun.                    | s. 25. |
| Vädermärken.                  | s. 25. |
| Barndop.                      | s. 26. |
| Begravningar.                 | s. 26. |
| Vit brudräkt.                 | s. 26. |

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M.8417:1-30.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: \_\_\_\_\_ Adress: \_\_\_\_\_

Socken: ESLÖV Berättat av: Fru Elna Björk

Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Vad skrämde man barnen med? s. 27.

Trillingar. s. 28.

Lönnkrogar. s. 29.

Tjuvar tages av kloka. s. 30.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 8417:1

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin  
Härad: Adress:  
Söken: ESLÖV Berättat av: Fru Elna Björk  
Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Vårfrudagen.

-Jag har aldrig hört uttrycket "tredje torsdagen i Tor" eller attbtranan bar ljus i säng,men vi hade v å f f l o r vårfrudagen.På landet klädde de dessutom ut sig till något som antagligen skulle likna en trana,och när den utklädde kom in i stugorna frågade de honom:  
-Är tranan törstig?  
-Ja,tranan är mycket törstig!,svarade i regel den utklädde. Varpå husets värd genast slog upp ett stort glas brännvin åt gästen.Det förekom ofta i Trollenäs,att sådana"figurer" gick omkring.De kom med stort följe ibland,men vi hade för vår del aldrig riktigt klart för oss varför de kom.När supen väl var immundigad brukade allesammans dansa och sjunga,och sedan tågade de till ett annat ställe,där samma scen upprepades.Min bror var för resten med ibland.Seden förekom också i Stehag,det vet jag med bestämdhet.  
-När förekom dessa upptåg?  
-Det var under hela 1870-talet,men så försvann alltsammans.

S

f. v. b. K. L.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 8417:2.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin  
Härad:  Adress: Fru Elina  
Söcken: ESLÖV Berättat av: Björk  
Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Fastlagen.

-Katten ur tunnan har jag aldrig hört att de slagit här i  
Eslöv. Det var mera i Vallkärre. Därifrån var mor, och hon  
berättade för mig, att de brukade göra det där, och att de  
t.o.m. hade en levande katt i tunnan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:3

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Fru Elna

Söken: Eslöv

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVPåskan.

-På vedetisdag skulle vi ha pannkaka. De gamla talade mycket om skitta lördag och granna söndag, men det är uttryck som vår tids ungdom knappt känner till. Skärtorsdagskål förekom inte i mitt hem, men däremot hade vi alltid påskägg. Vid påskan färgades alltid ägg. På ställena/=bondgårdarna/fick alla färga- de påskägg. Dessa ägg, som voro okokta, fick de på en tallrik. En dräng kunde få ett helt tjog, andre dräng 15 stycken och pågen tio. Pigorna fick lika många som andre dräng eller femton stycken. Äggen färgades i stenmossa. I stenmossa kunde man färga tyg också. Vid påskan brukade vi också rulla ägg.

-Klädde ni ut er under påskan?

-Jo, ibland. Min bror Anders, som var äldst, var ofta anförare för alla slags spektakel. Skärtorsdagen hängde de stegar och ungsrakor på folk. Min far var ett tag förste dräng här i Eslöv, och där brukade de hänga på och göra narr av varandra, det minns jag att han talade om.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 8417:4

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin  
Härad: Adress: Fru Elna  
Söken: ESLÖV Berättat av: Björk  
Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

### Sågillan

hade de inte här men ute i Stångby hade de sådana, det vet jag. I Stångby hade de även

### Pingstgillan.

-Vad var pingstgille för något?

-Jo, vid pingstgillena k ö r d e de från gård till gård och fick mat. Det var inte bara ungdom som deltog i dem utan även de gamla slöt sig till och kom med. De fick hela kannor med brännvin. Så hade de ett särskilt pingstgille, där som var stor påats. De körde först en stor runda och samlade in mat och dryck och allt som behövdes och sedan vart det fest. Men det där är borta nu. Det är mycket länge sedan de hade sådant.

-När hade de sådana gillan?

-Låt mig säga på 70-talet. Det var när jag var helt liten flicka, när jag var en sju, åtta år.

### Sjunga maj i by

brukade de också göra, men det var siste april, det. Då r e d de omkring och när mannaerna kom fram till gården kom värd-folket ut på trappan och bjöd dem välkomna. Majsångarna spelade då trumpet och sjöng sin visa, och så satte de en grön kvist i dörren. Efter det fick de vanligen ägg eller pengar. Bad inte bonden dem vara välkomna, satte de ingen grön kvist i dörren.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:5

Landskap: S k å n e      Uppptecknat av: Walter Welin  
Härad:      Adress: Fru Elna  
Söoken: ESLÖV      Berättat av: Björk  
Upppteckningsår: 1941      Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Valborgsmässoafton och 1:a maj.

-Första maj gick de med b y l å d a n med hornet i! Det skulle bli ombyte mellan tjänstemännen då. Det fanns särskilda åldermän. Eslöv har ju inte varit annat än en by, och allt det där gamla fanns även här. Om höstarna före jul gick de t.ex.

Brandsyn.

Den som hade mottagit hornet på våren budade då 2-3, som han ville ha med sig. De var då så fulla, att de fick skjutsas hem. De blev nämligen bjudna i var gård. Åldermansstämmorna i Trollenäs hölls alltid i april. Då var det bara mannarna som fick vara med. När de gick brandsyn satte alla husägare alltid fram en besk d.v.s. en malört, och sedan serverades kaffe och kakor ovanpå. Herrarna brukade stanna hela dagen, trots att ärendet skulle kunnat undanstökas på några minuter. De slog sig ned vid bordet, och så kom språklådan igång. De drog sina historier, och innan frun på stället visste ordet av hade dagen gått! De fick både mat och dryck, och ofta bjöd de sig själva.

-Vi fick så och så där, sa de. Och så "broderade de upp" våda de fått. Ingen ville ju vara sämre än den andre, och det bjöds därför både riktigt och fint.

Skriv endast på denna sida!



ACC. NR.

M 8417:6.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVTorvgillen.

-På våren tog de upp torv och då byttes också hjälp. Efteråt serverades också god mat och sprit. Även unga flickor kunde delta i torvupptagningen, men det var mest gamla. Torv var vår eldbrand för vintern. Ja, nu har den varan kommit igen!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:7

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVMidsommar.

-Vid midsommar restes majstång. Nu ha de majstång i koloni-trädgårdarna, men förr hade de inne på gårdarna. I Trollenäs hade de alltid en stor stång på godset. På Trollenäs ställdes alltid till med fest vid midsommar. På Trollenäs hade vi alltid pampiga höstgillen, vid julen slaktades alltid minst 2 kreatur, som delades ut till de anställda. Alla fick ett stycke kött till soppa vid julen. Vid midsommar samlades alla kring majstången och det bjöds på kaffe och öl, toddy och gökar. Så gick dansen hela natten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 8417:8.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVLjusiabrinningsfesten

känner jag inte alls till.

Mårten

firades även förr i tiden. Aldermansgillena hade sina möten i april, inte vid mårten, men vänner gick till varandra och åt den härliga fågel som heter gås. Hyresgästerna blevo inte bjudna, men de bjöds t r e t t o n a f t o n i stället av hyresvärderna. Inte heller ungkarlarna bjöds vid mårten, det jag vet åtminstone.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:9

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Socken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVLucia

firades inte alls förr med ljus som nu för tiden. Men detta innebar visst inte att dagen var alldeles okänd. Det fanns en sedvänja som praktiserades mycket flitigt här i dessa trakter och det var följande: på Lucianatten skulle alla giftasvuxna flickor äta en s i l l. På natten kom då den utvalda.

-Vilken dag var detta?

-Det var den trettonde december, Luciadagen!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:10.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVJulen.

-Vid jul brukade de skjuta förfärligt mycket. Annandag jul brukade de gå till stallarna och kasta in gödseln hos sina ovänner, men var det någon som de tyckte om, gjorde de fint och kastade in sand i stället.

Julafton var alltid släkten hos oss. De reste annandag jul, och min mor, syster, bror och jag var i Lund trettonafton hos farbror.

Julafton sköt de i skymningen. Vad måltiderna beträffar så åt vi också i skymningen. Vi hade då sylta och rödbetor. Men vi hade också ett senare mål klockan halv tolv på natten. Då åt vi fisk och gröt. Efter första måltiden skulle karlarna åstad och skjuta och de som bodde i husen skulle försöka ta fatt den som sköt. De sköt inte så mycket vid nyår som vid julen. Julgran var inte allmänt, men mor hade tjänat i Lund, så vi hade alltid. Det var till att gå i skogen och ta en lämplig gran och själv klippa ut gubbar, som vi hängde i. Sedermera kom göingarna hit ned med stora lass med granar. Julklappar hade vi alltid, emedan faster kom från Lund till oss. Faster brukade få en ost och farbror en korg, mor fick en peng och far en vacker halsduk. Vi flickor kunde få en brosch e.d. Julbordet dukades på så sätt att vi på det långa bordet lade vars en liten duk framför varje plats. I Trolle-  
näs hade de alltid tjärmarschaller vid julottan, som stod runt kyrkan. Det har de ännu. Jag tror visst att de hade sådana bloss även i Sallerup.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. \_\_\_\_\_

M.8417:11.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: \_\_\_\_\_

Adress: \_\_\_\_\_

Söken: ESLOV

Berättat av: \_\_\_\_\_

Fru Elna

Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVJulen.

-Julträd minns jag inte. Det enda jag kommer ihåg i den vägen var en anordning som jag såg i Trolleholm som liten tös. En familj hade där en tjock stång, som de borrat hål i, och i dessa hål hade de stuckit in grenar, så att det hela liknade en gran. Några ljus förekom inte i den.

Däremot hade vi där hemma halm på golvet, och där fick alla som kom ligga. Mor talade också om att de haft halm på golvet förr i tiden och att då hela familjen även legat där. Vi låg i våra sängar. Halmen var bara avsedd för dem som kom vandrande under julen. En gång kom 3-4, som hade klätt ut sig, så att vi inte kände igen dem. Det var visst två pågar och två töser. De bad att få ligga i halmen.

-Ni är väl rena?, frågade mor.

Ja, det var de. De fick ligga i halmen, men ack vad de levde där om natten! Vi andra kunde faktiskt inte sova.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:12.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVJullekar.

-Vid julen lektes jullekar såsom "Sko Blacka". De lade då en stake över två stolar och så skulle de sitta på den staken och "sko" söm. Och så skulle de räkna. De fick inte sätta fötterna i marken. Och så hade de en annan lek, som var rätt komisk att se på. De tog ett runt brygghuslock, ett sådant som låg över tvättpannan, och detta lock lade de på två mangelrullar, så att det gled lätt fram och tillbaka. Så lade de en kvast en bit ifrån locket. De som nu skulle delta i leken placerades på locket, som gled fram- och tillbaka på rullarna, och personen ifråga skulle försöka hoppa över kvasten som låg en bit ifrån locket. En tredje lek, som lektes vid jul, gick till på följande vis. De satte en flaska på golvet. Flaskan var fylld med vatten, och personen skulle nu försöka resa sig upp med flaskan balanserande på pannan. Prisen vid dessa lekar utgjordes vanligen av pengar. Min bror var alltid med om dylika upptåg. Det gällde att resa sig upp med en fylld flaska, men det var inte alltid så lätt som det låter. De andra skrattade och hade förfärligt roligt, och det var just huvudsaken vid dessa lekar. Vid julen hade de ju alltid förr särskilda julagillen, och vid dessa lektes det sådana här lekar. Julagillena hade de efter jul. Det fanns också en lek, som hette "Hälsa på påven". En av deltagarna utrustades därvid med en stor hatt med brett brätte. Över axlarna tog han ett stycke tyg, så att det såg ut som en mantel. Så släpptes en och in, och de skulle hälsa på påven, men påven var synnerligen hjärtlig och artig och böjde så djupt på huvudet att allt det iskalla vattenet, som han hade på brättet rann rakt ned på delinkvanten!

ACC. N:R.

M 8417:13.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVStjärngossar

ha inte förekommit i gamla tider. Det är först på senare år som de införts den seden i skolorna.

Tjugondagen.

-Vi hade julagubbar av halm. De brukade kasta in dessa halmfigurer. En flicka, som gärna ville ha sällskap men som inte hade någon manlig vän, fick gärna en sådan figur. Det stod ofta en vers med elaka anspelningar på figuren.

Skriv endast på denna sida!



ACC. N:R.

M. 8417:14

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söken: ESLÖV

Berättat av:

Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVSkäktegillen

hade vi bl.a. hemma. Men först hade vi brydegille med kalasmat bestående av kokt skinka och risgröt. Jag minns särskilt att vi då alltid hade duk på bordet. De bytte arbetskraft, som jag redan talat om.

Kardegillen.

-På vintern hade de kardegillen. Då kom flickorna från angränsande gårdar och sedan satt de och kardade hela dagen tills allt var kardat. På kvällen kom drängar och bondsöner och hämtade dem, och det blev dans till musik. Det var inte tal om att ge ut pengar utan man bytte arbetskraft i stor utsträckning. Det slaktades bara en gång om året. På vårt ställe slaktade vi två stora svin, och vi hade alltid av det gamla fläsket julafton. Det nya gömdes tills det gamla var uppätet. Men så slaktade vi en kalv och ett får emellanåt. Förekom extraslakt så förekom den alltid i samband med ett gille, t.ex. kardegille e.d. När vi slaktade gick mor alltid med ett stycke kött till Dr Ström. Han fick kött i förväg så att säga för den händelse att vi skulle behöva anlita honom om någon av oss blevo sjuka. De första slaktarna här i Eslöv var bröderna Anders och Carl Nilsson. De gick omkring på landet och köpte upp djur och sedan bar dem levande djuren på axeln till sta'n, om vi nu kan säga stad om det som inte ännu var stad.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M.8417:15

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söken: ESLÖV

Berättat av:

Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVJärnvägsbygget.

Fär tog det första spadtaget på linjen Eslöv-Malmö. Rundquist var hans kamrat och han fick smida verktyg, ty han hade varit i smedlära. Fär avancerade så småningom till för-  
rådsförvaltare och så fick de bägge två löfte om banvakts-  
platser. De fick dra lott om vem som skulle ha respektive  
banvaktsstuga på linjen, där var nämligen två stycken. Fär  
dog 1868 sedan han varit banvakt uppåt Höör. Rundquist fick  
sin plats uppe vid Asmundstorpsgården. Järnvägen betydde  
oerhört för Eslöv. Det var en ren sensation att se främlingar  
stiga av tåget. Förut hade de kommit med skjuts vid mark-  
naderna, men nu blev det ett helt annat liv i staden. Handels-  
resande började gästa vår stad och hotellen upplevde en  
högkonjunktur rätt fort.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M.8417:16.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVHöstgillen.

-Höstgillen förekom, visserligen inte i själva staden men på landet strax utanför. Vårt ställe var bara 24 tunnland. Förr i tiden var det så att folk hjälptes åt när det var ett arbete som skulle utföras. Min bror och syster brukade sålunda hjälpa till på granngårdarna. Efter skörden vankades det alltid extragod mat. Ett stort bord sattes fram, och på det sattes en stekt gris med äpple i munnen, en vid vardera bordsändan. Så hade de det ordnat bl. a. hos Möllers. De hade rymt undan i stora salen. Fru Möller bjöd upp ryktaren och de öppnade balen som nu följde. Möllers gård hörde till Bosarp, men vår hörde till Trollenäs. Det var bara ett stort stengärde emellan. Vid höstagillena serverades alltid f i s k och r i s g r ö t. Men då hade vi potatis. Kvinnorna från angränsande gårdar kom gärna vid dylika tillfällen med ett krus mjölk e. d. . Likaså om våren när de skulle ysta kom de med mjölk. De b y t t e mjölk, och när de själva en annan gång skulle ysta, så kom de andra med mjölk. Det var ett ständigt utbyte av arbetskraft och råvaror, som inte alls kan tänkas i vår tid.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:17.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru. Elna  
Björk

Söcken: ESLÖV

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVKlenehus.

-På landet uppfördes ofta s.k. klenehus, men det förekom aldrig här i Eslöv. Man satte ned pålar i marken, och sedan var det till att klena. De körde hem en hel massa ler, och sedan lades halm i, varpå vatten hällades på. Så fick hästarna gå där och trampa. Efter arbetet, alltså när huset var färdigt, var det gille, ett s.k. klenegille med dans till ljusan dag. De som deltagit i arbetet skyndade sig hem och tvättade sig och så kom de tillbaka rena och välklädda. Det blev nu middag, kaffe och dans. Gillesmat sattes fram på bordet, och alla talade om det utmärkta hus de uppfört. De brukade ofta koka får- eller lammkött, och så hade de rullekorv och bruna böror. De hade i n t e som nu stek och potatis. De slaktade till jul, och då blev det stora revbensspjäll. De brynte dessa. Varken potatis eller sås förekom. De kokte soppa på hönorna. De stekte aldrig hönsen ens till det finaste gille. Den konsten förstod man sig faktiskt inte på. Den som först kom hit till Eslöv och satte upp ett slakteri i modern mening var Markusson, som kom från Malmö och hit år 1885.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:18.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVJordbruk i Eslöv/ Eldsvådor

Lars Anderssons hade ett stort ställe. De ha sedan sålt 50-60 tunnland till tomter. Godsägare Göran Nilsson lät stycka av tomter, och byggmästare Ahlgren från Svalöv hjälpte honom. Där är bebyggt överallt nu där som förr var åker och mark. Lars Anderssons mark var "sten på sten" och jorden var sannerligen inte vidare lämplig för åkerbruk. År 1895 brann hela kvarteret här utanför, men Andersson hade inte sålt till tomter då. Elden flög över den stora vägen och antände så många hus, att 40-50 familjer blevo husvilla. Som väl var tog det inte eld i byskolan utan de fick ta sig dit och inkvarterades där. Sedan verkställdes styckningen av det stora jordområdet, och Eslöv började uppstå.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M 8417:19

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVHåkan Anderssons köpmansgård.

-Min man var boddräng hos Håkan Andersson. En hel mängd halvvuxen ungdom brukade hålla till i gården, men min man höll dem alltid bakom ryggen och de fick gärna hålla till i stallarna och i en verkstad, som fanns där.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M. 8417:20.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVEslöv i äldre tid.

-År 1885 flyttade vi hit. Storgatan var som den är nu, tycker jag. Omkr. år 1887-88 byggdes Orgelfabriken. Svensson byggde huset. Han var skollärare i Trollenäs och sedan tog pågarna namnet Ahlfors. Västerlånggatan hette förr Trulsagatan, emedan en gammal skomakare, som hette Truls, bodde där. Handlande Malmberg var den förste som byggde på hörnet av Västergatan och Trulsagatan. Truls var en gammal byskomakare.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:21

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVProfessor Ahlström.

-Ute vid Folkets Park bodde en som de kallade för "professor Ahlström". Det var en klok gubbe, och de kom långa vägar och sökte honom, och därför blev han kallad "professor". Men han var ingen riktig professor. De sökte honom för kreatur och även människor blevo botade av honom. Han kokte ihop salvor, som han ordinerade. Min man, som tjänade på landet, fick en gång plåster för ena handen, som han skadat. Det gick ut ett litet "ben" ur fingret och han blev snart brå. Den riktige doktorn hette Ström. Han bodde uppe i Kvarngatan. Ström hade flyttat hit redan på 70-talet, men hans praktik var inte på långt när så stor och omfattande som professor Ahlströms.

Skriv endast på denna sida!



ACC. N:R.

M. 8417:22.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin  
Härad: Adress: Fru Elna  
Söken: ESLÖV Berättat av: Björk  
Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

### Marknader i Eslöv.

-Marknaderna voro förfärligt stora förr i tiden. De hölls på grusgravar, som jämnades ut, så att det blev slät mark. Alla tivolianordningar voro förlagda till "Backarna". Jag var med redan som treåring, och jag har t.o.m. ett minne från den marknaden. Jag fick en stor karamell och fick sitta i knäet på en fru. Alla landbor skulle ju in till stan och handla när det var marknad. Allt i klädväg köptes på marknaderna och likaså alla leksaker åt barnen. På Västerlånggatan hade de kreaturen, men sedan blevo kreaturen förflyttade till Stadsparken och slutligen till Gröna torg. Stadspfullmäktige tyckte inte att det passade att ha djuren mitt inne i staden. När bönderna kom till staden satte de in hästarna hos Håkan Andersson. Där var min man boddräng i hela sju år, så han tog emot många sådana skjutsar och spände för när de skulle iväg. Vidare var här handlande Svensson, som nu Asks innehar. Så var där Jöns Eriksson, som hade affär nere i en källare.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R: M. 8417:23.

Landskap: S. k. å. n. e. Upptecknat av: Walter Welin  
Härad: \_\_\_\_\_ Adress: \_\_\_\_\_  
Socken: ESLÖV Berättat av: Fru Elna Björk  
Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Lyktgubbar.

-Strax intill vårt fanns en stor mosse, som hörde till Bosarp. Vägen gick strax till höger om denna mosse, och där sprang lyktgubbar. Där visade sig alltid ljus. De gamla sade att det måste finnas nedgrävda skatter där, men aldrig så litet de grävde där, gick det vatten upp i ytan.

Bäckahästen.

-Min man skulle ha sett den uppe vid Rönneå vid Ängelholm. Som barn fick jag aldrig lyssna på vad de gamla hade att förtälja. När vi hade hört något i skolan, som kamraterna hade talat om, så sade mor alltid:  
-Tyst glyttar!  
Hon tålde inte sådant.

Jättar och jättekast.

Ingenting.

Trollsägner.

Inga.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:24

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVBjären/Kor som inte mjölka.

-Det talade mor om. När far blivit banvakt köpte de ko. En man, som bodde strax intill, gick förbi. Mor var glad för att de fått ko, men den där mannen var en gammal, räligh karl.

-Gå du bort och stäng dörren, mens jag går förbi!, skrek han en dag till mor, när han gick förbi.

Mor blev förskräckt. Hon fick sedan höra, att mannen ifråga kunde förgöra kreatur. När far och mor gifte sig köpte de en ko, som mjölkade mycket bra, men ett tu tre mjölkade kon inte och de fick sälja den till slakt. Likaså gick det med nästa ko som de köpte. Mor gick till en klok, och denne sade:

-Ja, det är tyvärr inte nå'tt och göra åt det! Ni får sälja kon, men när ni köper en ny, så köp b i s s m ö r t / ordet uttalades och uppstävades så/ och bind vid hornen, och den kommer att trivas. Det gjorde mor, och kon trivdes också. Bissmört luktade så räligh, det minns jag särskilt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M. 8417:25

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin  
Härad: Adress: Fru Elna  
Socken: ESLÖV Berättat av: Björk  
Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Ingenting.

Varulvar.

Ingenting.

Skogsfrun.Vädermärken.

Blev det vackert väder Klaradagen, så skulle det bli vackert under flera veckor framåt.

Är det vackert den 1 augusti, så skall det bli vackert hela månaden.

Regnar det den 27 juli och den 1 augusti men är vackert  
Klaradagen den 12 augusti, så gå de två första förutsägelserna om styr, och det blir likväl vackert väder.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:26.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVBarndop.

-När det var barndop, skulle de köra fort till kyrkan, och när kvinnan gick in i kyrkan med sitt barn, så hade de en sax, som hon skulle gå över.

Begravningar.

-De brukade lägga en psalmbok hos den döde i kistan. Att de låde en slant eller en flaska har jag inte hört.

Vit brudräkt.

-Förr hade de alltid svart brudräkt. Jag minns att när mina systrar gifte sig, jag var då 11 år gammal, så hade de bägge två svart dräkt med vit slöja. Men i det bättre familjer-  
na hade de vit brudräkt redan då. På bröllop brukade de ibland ha stora vita förkläden med stora band baktill, och det hade de vid begravingar också.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M 8417:27

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVVad skrämde man barnen med?

-Sotaren och Ryssen. Det skrämde de oss med där hemma. Där-  
emot inte busen. Ryssen var någonting, som de skrämde oss  
barn ofta med. "Är du inte snäll, så kommer ryssen och tar dig",  
sa' mina föräldrar ofta. Och vi barn utmålade i vår fantasi  
ryssen. Det var en hemsk fågur i björnskinnspäls och sabel.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 8417:28

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Fru Elna

Söcken: ESLÖV

Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941

Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVTrillingar.

-Här i Eslöv var en fattig familj, som fick två tjejer och en påg. Familjen hade det rätt bekymmersamt, men två av de fina mannarna, kvarnägare Otterstedt och Lars Andersson erbjöd sig att uppfostra vars en av de tre glyttarna, och när de körde upp och hämtade glyttarna hade de vars sin tunna råg och vars sin spettkaka med sig. Otterstedt fick pojken, men den dog vid 12 års ålder. Men flickan levde. Den fattiga familjen som fick alla dessa tre glyttar kallades sedan för "Trillinga Per Nils". Alla i byn hade strött grane, där de skulle köra förbi. Det var ovanligt att en person fick trillingar. Otterstedt var en stor pamp i staden, och som sagt alla tre adoptivföräldrarna hade vars sin tunna råg och vars sin spettkaka med sig.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8417:29.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: Adress:

Söken: ESLOV Berättat av: Fru Elna Björk

Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trollenäs

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVLönnkrogar.

-I ett hus, som ligger vid torget strax intill barberare Möllers, sa de att det förr bodde mystiskt folk. Där fanns en bierkällare. När bönderna sålt sin säd skulle de alltid gå dit ned och dricka bier. Men rätt som de satt och räknade sina pengar, öppnades en lucka i golvet och de sjönk ned och blev av med alla sina pengar.

Skriv endast på denna sida!



ACC. N:R.

No 8417:30.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: Adress: Fru Elna

Söken: ESLÖV Berättat av: Björk

Uppteckningsår: 1941 Född år 1863 i Trolleås

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIVTjuvar tages av kloka.

-På ett litet ställe i Stehag hade det en gång härjat tjuvar, men bonden gick till en klok och denne tog fast tjuven. En vacker dag stod han ute på åkern och kunde inte gå därifrån förrän den kloke kom och löste honom.

Skriv endast på denna sida!